

**Familie Weeda**

Gea en Martijn Weeda met zoon Mats en dochter Ilse: 'De nieuwe stal heeft voor verbetering gezorgd in duurzaamheid van de koeien. Het is er ruimer en frisser en de waterbedden geven veel comfort.'



Gezin:	Gea (44), Martijn (44), Mats (15) en Ilse (12)
	Weeda en schoonvader Geert Post (76)
Quotum:	1.165.000 kilo melk
Grondgebruik:	56 ha gras, 11 ha mais, 2,5 ha overig
Aantal koeien:	133
Aantal koeien met vier of meer lactaties:	65
Aantal stuks jongvee:	60
Productie:	8691 kilo melk met 4,62% vet en 3,64% eiwit
Levensproductie bij afvoer:	46.833 kilo melk
Aantal honderdtonners:	4
Aantal tientonners:	1
Afvoerpercentage:	15
Tankcelgetal:	80.000 cellen/ml
Tussenkalftijd:	399 dagen
Extra's:	openstellen voor bezoekers

Slechts de helft van de droge koeien bij Martijn en Gea Weeda krijgt antibiotica

# Duurzaamheid is arbeidsplezier

De veestapel verdubbelen en toch tijd houden voor het gezin: Gea en Martijn Weeda lukt dat. Ze hebben vier keer in de week een avondmelker en de hoeveelheid jongvee is beperkt. 'Groter worden willen we niet, prettig en probleemloos werken wel.'

tekst Alice Booij

'S Avonds om kwart over zes komt Martijn Weeda binnen, bij zijn vrouw Gea en hun kinderen Ilse en Mats. 'Zo kunnen we ook tijd aan elkaar, aan sociale activiteiten en aan sport besteden.' De 133 melkkoeien zijn dan al gemolken door de avondmelker die vier dagen in de week op hun bedrijf komt. Ook 's morgens heeft Martijn een strak werkschema. 'Vóór de koffie hebben we alles gemolken, verzorgd én gevoerd. Mijn schoonvader helpt daarbij nog alle ochtenden mee om de kalfjes en de pinken te verzorgen.' Efficiëntie is een van de basisvoorwaarden voor het gezin om duurzaam te ondernemen. 'Er is meer in het leven dan alleen maar werken.'

## Tandartszoon

Als zoon van een tandarts was het niet vanzelfsprekend dat Martijn melkveehouder zou worden, ook al had hij gestudeerd aan de Landbouwniversiteit in Wageningen. Door zijn relatie met Gea

kwam hij op haar ouderlijk bedrijf terecht, waarop schwoonvader Geert zei: 'Kom eerst maar eens een jaar in loondienst werken.' Dat verliep zo voorspoedig dat Gea en Martijn in 2000 het bedrijf overnamen en al snel plannen maakten om het aantal koeien te verdubbelen. In 2003 bouwden ze een nieuwe stal en inmiddels kent het bedrijf 133 melkkoeien die allemaal uit eigen opfok afkomstig zijn. 'Die nieuwe stal heeft voor een grote verbetering gezorgd in duurzaamheid van de koeien', geeft Martijn aan. 'Het is er ruimer en frisser en de waterbedden geven de koeien optimaal comfort.' Ook de drie strohokken zorgen ervoor dat de koeien op het bedrijf ouder worden. 'Wanneer koeien kalven, gaan ze eerst het strohok in. Pas wanneer ze weer helemaal fit zijn, gaan ze terug het koppel in.' Ook koeien die zich op de een of andere manier niet goed redden in het koppel, worden in het strohok opgevangen. Als

Met licht, lucht en ruimte naar betere resultaten Waterbedden verhogen comfort



In de nieuwe stal is de veestapel uit eigen aanfok verdubbeld en het celgetal laag gebleven

het moet, worden ze daar ook gemolken. 'Ook al duurt het een week, we hebben geduld met deze koeien. Zo hebben we ongetwijfeld koeien gespaard die in de oude stal zouden zijn verongelukt.'

## Krap jongvee

De uitgebreide aandacht voor de koeien zorgt voor een hogere gemiddelde leeftijd van de koeien, een hoge levensproductie en dus ook een lager vervangingspercentage. 'Momenteel zitten we op zo'n 13,4 procent', aldus Martijn, die deze kengetallen nauwkeurig bijhoudt. 'Als je goed scoort, stimuleert dat om het nog verder te verbeteren.' Ongeveer veertig procent van de koeien krijgt als partner een Belgisch-witblauwestier. 'We hebben weinig ruimte voor jongvee. Dat houdt ons ook scherp; we kunnen simpelweg niet te veel opfokken.' Nog een voordeel van de acht jaar oude

Om 10.00 uur alles gemolken en gevoerd



stal is de mogelijkheid om groepen te vormen. Zo houdt Martijn de koeien met een hoog celgetal apart. 'We melken ze ook als laatst, om een eventuele kruisbesmetting via het melkstel te voorkomen.' Uiergezondheid krijgt op het bedrijf veel aandacht. 'Gemiddeld ligt ons celgetal op 80.000 cellen per ml.' Daarbij zet Martijn slechts de helft van zijn koeien droog met antibiotica. 'Dat doen we al een jaar of tien, sinds de teatsealer op de markt is gekomen.' Koeien die hiervoor in aanmerking komen hebben een celgetal lager dan 100.000 cellen per ml en geen problemen met mastitis gehad in hun lactatie. 'Dat zijn de koeien met écht gezonde uiers. Waarom zou je bij die koeien antibiotica gebruiken?'

## Weinig input, veel melk

Groeiplannen heeft de familie niet. 'Wat aantal koeien betreft vinden wij het prima zo. We willen niet in de situatie be-

Veertig procent krijgt witblauwe als partner

landen dat we te groot worden als gezinsbedrijf, maar financieel te zwaar belast zijn om externe arbeid in te kunnen huren.' Op termijn hopen ze wel wat meer externe arbeid in te huren. 'Om het werk gemakkelijker rond te krijgen.'

De hele bedrijfsvoering van Gea en Martijn is er vooral op gericht efficiënt met de grondstoffen om te gaan. 'We willen proberen met zo weinig mogelijk energie-input zoveel mogelijk melk te produceren.' Dat is goed voor de omgeving en voor de maatschappij, maar ook voor de veehouders zelf. 'Het mes snijdt aan twee kanten, het is ook goed voor de portemonnee.' Naast energie besparen betekent dat ook zo veel mogelijk weidengang en een lange levensduur nastreven. Dat laatste geldt niet alleen voor de koeien, maar ook voor de machines en gebouwen, en natuurlijk voor de familie zelf: 'We willen van het leven genieten.' |

Laag celgetal door hoge hygiëne



Duurzaamheid volgens familie Weeda: 'Met zo weinig mogelijk input zoveel mogelijk melk produceren'

